

Softwarový audit Dalkia Česká republika, a.s.

Dalkia Česká republika, a.s. významný výrobce a distributor tepelné energie, s počtem přes 1000 aktivních koncových zařízení se rozhodl pro zavedení evidence softwarových licencí, provedení kompletního softwarového auditu a následného zavedení procesů udržení dosaženého stavu licenční čistoty.

Zákazník se díky auditu dozvěděl přesný a ucelený stav využití softwarových licencí, přesnou strukturu a počty koncových zařízení, definice problémových oblastí, cesty předcházení možných problémů nastavením procesů pro řízení oblasti IT vnitropodnikovými směrnicemi.

Situace

Skupina Dalkia podniká v České republice od roku 1992 a zaměstnává zde 2 700 lidí. Je vlastněna světovým lídrem v oblasti environmentálních služeb skupinou Veolia Environnement a skupinou EDF. Dalkia Česká republika, a.s. je tradičním výrobcem a dodavatelem tepla pro městské aglomerace. Hlavním předmětem podnikání Dalkia Česká republika, a.s. je výroba a rozvod tepla a výroba elektřiny. Formou dálkového vytápění zásobuje tepelnou energií více než 260 000 domácností v České republice.

V síti společnosti je evidováno cca 1000 počítačů podléhajících auditu a mimo síť je přibližně 30 zařízení. Na zařízeních je v drtivé většině nainstalován operační systém MS Windows XP Professional.

Společnost Dalkia Česká republika, a.s. je rozdělena na jednotlivé lokality, přičemž tyto jsou rozmístěny po celé České republice.

Vzhledem k neustálému růstu společnosti se vytvořila potřeba účelně a efektivně spravovat IT majetek společnosti zejména pak softwarové licence. Do roku 2007 si oddělení IT vedlo vlastní evidenci softwaru a hardwaru. Tato evidence se jevila jako nedostačující a taktéž neumožňovala kontrolu skutečného nainstalovaného softwaru. Společnost má nově naimplementovaný systém Alvaro Asset Management ve verzi 5.6.

Ve společnosti jsou zavedeny předpisy a postupy závazné pro jednotlivá oddělení a to vždy ve formě řízené dokumentace. Oddělení IT nemá zpracovánu komplexnější směrnici ani správu procesů pro řízení prostředků IT.

Standardní nastavení práv uživatelů je na úrovni End User. Vyšší oprávnění má pouze cca 10 administrátorů rozmístěných po všech lokalitách společnosti.

Vzhledem k neexistenci přesné evidence softwarového majetku je předpokládán nepřehledný stav v zakoupených a používaných softwarových licencích.

Přehled řešení

Země: Česká republika

Odvětví: Výroba a distribuce tepelné energie

Profil zákazníka: Skupina Dalkia podniká v České republice od roku 1992 a zaměstnává zde 2 700 lidí. Je vlastněna skupinou Veolia Environnement a skupinou EDF. Dalkia Česká republika, a.s. je tradičním výrobcem a dodavatelem tepla pro městské aglomerace.

Velikost společnosti: 1100 koncových zařízení včetně serverů

Výchozí stav: Nedostačující evidence IT prostředků a zejména softwarových licencí pro stále rostoucí společnost a z toho vyplývající nepřehledný stav softwarového majetku.

Řešení: Zákazník se rozhodl pro zavedení evidence softwarových licencí, provedení kompletního softwarového auditu a následného zavedení procesů udržení dosaženého stavu licenční čistoty.

Hlavní přínosy řešení:

- Zpřehlednění vlastněných a používaných licencí – odstranění právních rizik a vícenákladů.
- Zvýraznění kritických míst v řízení softwaru.
- Směrnice jako účinný nástroj k řízení využívání prostředků IT.
- Podchycení počtu a obsahu virtuálních stanic.
- Řízení seznamu koncepčního softwaru.
- Uprávnění zákonných požadavků na dobu archivace nabývacích dokladů.

Cíl služby

Provedení softwarového auditu na všech počítačích platformy Windows včetně serverů téže platformy. V rámci rozsahu auditu zjištění nainstalovaného softwaru, porovnání s vlastněnými licencemi a následné získání plné kontroly nad obsahem nainstalovaného softwaru.

Zpracování a zavedení procesní směrnice v oblasti ICT, která bude zahrnovat minimálně následující body:

- Definice odpovědnosti koncových uživatelů za svěřené prostředky ICT včetně software.
- Definice pravomocí oddělení IT v procesech nutných pro udržení stavu software managementu po skončení softwarového auditu.
- Zakotvení povinnosti zpracování softwarového auditu pro nově přidružené části.
- Zakotvení povinnosti periodického opakování kompletního softwarového auditu a vymezení obsahu a frekvence reportů do vyšších organizačních struktur.
- Řízení oblasti virtualizace – seznam a podmínky použití povolených aplikací použitelných u konkrétních uživatelů (administrátorů).

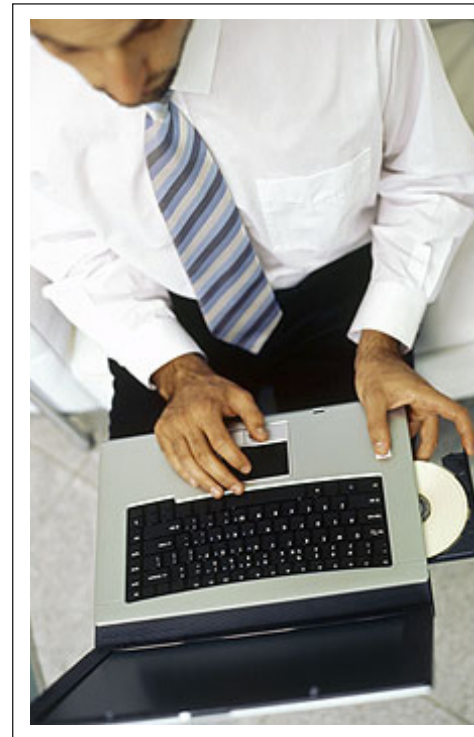
Vyhotovení specifikačních listů k auditovaným počítačům.

Po prvním vyhodnocovacím kole	951 zařízení		
	free soft	ostatní software	celkem
Koncepční	300	642	942
Nekoncepční	74	79	153

Doplnění a úpravy knihovny sw vzorů auditovacího nástroje - prováděné výrobcem auditovacího nástroje a auditorem

Rozhodné definice	37
Vyřazovací definice	65
Nerozpoznané záznamy v registrech	483

Po druhém vyhodnocovacím kole	1093 zařízení		
	free soft	ostatní software	celkem
Koncepční	319	764	1083
Nekoncepční	90	92	182

Profil partnera:

Společnost Outsourcing Solution, s.r.o. patří k několika málo firmám na českém trhu, které mají kompetenci Software Asset Managementu od společnosti Microsoft. Zavádí systém managementu IT dle metodiky ITIL a normy ISO/IEC 19770-1:2006 – Software Asset Management. Metodika OS je schválena nezávislým soudním znalcem pro oblast kybernetiky.

Řešení

Pro provedení kontrolní činnosti bylo využito auditovacího nástroje, který je ve společnosti Dalkia Česká republika, a.s. naimplementován. Jedná se o systém Alvaro Asset Management (dále jen „ALVAO“) ve verzi 5.6 od společnosti ALC, s.r.o. Zmíněný software slouží jako evidenční a auditovací nástroj, pro sběr a vyhodnocení auditních dat a podkladů.

Software ALVAO je v současné době možno s malými provozními problémy využít jak pro provedení softwarového auditu, tak i pro efektivní evidenci softwarového a hardwarového majetku. Komunikace jednotlivých zařízení s ALVAO je v cca 90% bez problémů. ALVAO je nastaveno na neustálý průběžný sběr dat ze zařízení zahrnutých v doméne společnosti Dalkia Česká republika, a.s. Forma sběru dat je zvolena pro celou síť na bezagentový sběr dat.

Průběh softwarového auditu včetně nastavení základních procesů byl rozdělen na 4 dílčí etapy. V první etapě se ověřovala funkčnost auditovacího nástroje, probíhaly úvodní konzultace, přebírání a kontrola nabývacích dokladů a související dokumentace. Po provedení prvního sběru dat byly vkládány nabývací doklady do auditního systému, jejich identifikace jako licence a eventuální provázání s hardwarem. Ze seznamu software nalezeného v síti společnosti byl po konzultacích vytvořen seznam koncepčního softwaru. První etapa byla poznamenána velkou časovou náročností na sběr dat, která byla mimo jiné způsobena i strukturou rozmístění auditovaných zařízení a jejich pouze částečnému propojení. Druhá etapa zahrnovala zpracování (kontrola správnosti a úplnosti dokladů včetně zavedení do auditovacího nástroje) veškerých předložených nabývacích dokladů a prvního vyhodnocení licenční čistoty. Třetí etapa se skládala z metodické podpory dohledávání nabývacích dokladů, konzultací ke zjištěnému stavu a návrhu nápravných opatření. Rovněž byla konzultována vytvářená základní směrnice k využívání prostředků IT, včetně popisů procesů. Během třetí etapy byl proveden kontrolovaný sběr auditních dat. Čtvrtá etapa byla tvořena zejména vyhodnocením auditních dat, korekcí výsledků auditního nástroje, aktualizací seznamu koncepčního softwaru a tvorbou auditní zprávy.

Na centrální úrovni společnosti byla dosažena vysoká míra spolupráce se zákazníkem, která nejenže byla velmi efektivní, ale probíhala ve velmi přátelské atmosféře. Díky pečlivě vedené dřívější evidenci se podařilo relativně jednoduše prokázat legalitu velké části používaného softwaru. Bohužel tato evidence zahrnovala pouze některé druhy softwaru a pouze vybrané lokality společnosti. Druhým vzniklým úskalím byl fakt, že originály nabývacích dokladů starší 10 let byly již z velké části skartovány. Tato skutečnost se výrazně projevila u takových druhů softwaru, kde bylo využito vícenásobných upgradů s delší historií.

Kontakty:

Zákazník

Dalkia Česká republika, a.s.

Adresa: 28. října 3123/152,

Ostrava, PSČ 709 74

Tel. 596 609 111

Email: info@dalkia.cz

http://www.dalkia.cz

Partner

Outsourcing Solution, s.r.o.

Adresa: Staňkova 18a,

Brno, PSČ 602 00

Tel. 538 728 750

Email: it@outsourcing.cz

http://www.outsourcing.cz

Přínosy

Hlavním přínosem pro zákazníka je zpřehlednění situace v řízení softwarového majetku a vytvoření účinného nástroje na zlepšování nebo udržování dosaženého stavu. Po provedení auditu a zavedení procesu specifikovaných ve směrnici je snadné odhalit kritická místa a předcházet tak všemožným rizikům a eventuálním vícenákladům. S tím související jsou i odhalené nevyužívané licence a rezervy v nákupech používaných licencí. Přesná a včasná informace o stavu softwaru je nutnou podmínkou pro správné rozhodování o výhodných a zároveň potřebných nákupech nových licencí. Využití starých a nepotřebných licencí jako podkladů pro cenově zvýhodněné upgrady softwarů.

Rovněž je umožněno efektivní rozhodování o přesunech volných licencí v rámci společnosti do jiné lokality.

Nesporným přínosem je i stoprocentní upřesnění počtu a struktury spravovaných zařízení, včetně jejich uživatelů. Do správy se tak dostává i oblast virtuálních stanic, která nebyla zatím podchycena vůbec.

Pro specifické potřeby zákazníka byly upraveny i formuláře specifikačních listů a předávacích protokolů a tím bylo dosaženo i podstatného kroku k přenesení odpovědnosti na konkrétní koncové uživatele.

Díky analýzám licenčních podmínek je vždy správně postupováno při instalacích a následném využívání softwaru.

Díky schválenému seznamu koncepčního softwaru je vždy všem administrátorům umožněno bez dalších nároků řídit nainstalovaný software.

Byly zavedeny pravidelné vnitřní audity a průběžné sběry dat pro dosažení účinného řízení a udržování aktuálních informací a stavu licenční čistoty.

Zavedením standardizovaného požadavku na změnu se zjednodušuje práce pracovníků IT.

Upřesnění zákonných požadavků na dobu archivace nabývacích dokladů zamezí budoucím problémům s průkazností legality nabytého softwaru.

Základní směrnice k využívání prostředků IT stanovuje pravomoci a odpovědnosti útvaru IT a tímto vymezuje přesněji pozici útvaru ve struktuře celé společnosti.

Dosažením stavu licenční čistoty a úplného efektivního řízení softwarového majetku se výrazně zvyšuje i bezpečnost počítačové sítě a také se eliminují právní rizika z použití nelegálního softwaru.

Citace

„Při zvažování tohoto projektu bylo naším hlavním cílem nastartovat kvalitativně novou etapu přístupu ke správě a využívání SW ve společnosti Dalkia Česká republika a to se v plné míře podařilo.“

*Eva Volná, vedoucí útvaru IT,
Dalkia Česká republika.*

